

**Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»**

Педагогічний факультет

Кафедра соціальної роботи

**СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

«ТЕХНОЛОГІЇ СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ»

підготовки здобувачів першого (бакалаврського)

рівня вищої освіти

спеціальності 232 Соціальне забезпечення

за освітньо-професійною програмою «Соціальне забезпечення»

мова навчання українська

Слов'янськ – 2021 р.

Розробник:

Трубник І. В., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри соціальної роботи ДВНЗ «ДДПУ»

Рецензенти:

Панасенко Е. А., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри практичної психології ДВНЗ «ДДПУ»

Співак Я. О., доктор педагогічних наук, професор кафедри соціальної роботи ДВНЗ «ДДПУ»

Силабус розглянуто і схвалено на засіданні кафедри соціальної роботи

Протокол № 1 від 27 серпня 2021 р.

Завідувач кафедри

С.В. Коношенко

Затверджено та рекомендовано до впровадження
вченою радою
Державного вищого навчального закладу
«Донбаський державний педагогічний університет»

«30» серпня 2021 р. протокол № 1

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ТЕХНОЛОГІЇ СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ»

Кількість кредитів	9
Рік підготовки, семестр	4 7-8
Компонент освітньої програми	обов'язковий
Викладач	Трубник І. В. – доцент кафедри соціальної роботи, кандидат педагогічних наук, доцент
Контактна інформація	innatrubnik@gmail.com
Консультації	щовівторка, 14.00.–15.00.
Анотація навчальної дисципліни	<i>об'єкт вивчення</i> – технології соціального забезпечення <i>предмет вивчення</i> – процес та особливості технологій соціального забезпечення
Опис навчальної дисципліни	<i>Мета навчальної дисципліни:</i> знайомство із загальнотеоретичними проблемами та сутністю технологій соціального забезпечення, формування знань з основ технологій соціальної роботи з різними категоріями клієнтів та створення умов для самостійної роботи в сфері соціального забезпечення. <i>Ключові слова:</i> технологія, технологізація, технології соціального забезпечення, проектування, прогнозування, планування, експертиза, соціальний діагноз. <i>Очікувані результати навчання:</i> Визначати соціальні проблеми та потреби і причини їх виникнення,

	<p>тенденції розвитку, наслідки, соціальний стан певних категорій населення застосовуючи технології соціальної діагностики, соціальної експертизи, прогнозування та передбачення</p> <p>Приймати практичні рішення щодо вибору технологій соціального забезпечення для покращення соціального добробуту та підвищення соціальної безпеки</p> <p>Демонструвати уміння креативно вирішувати проблеми та приймати інноваційні рішення, мислити та застосовувати творчі здібності до формування принципово нових ідей, застосовуючи уже існуючі технології соціального забезпечення та самостійно розроблені</p> <p>Використовування базових знань з історії, теорії та технологій соціального забезпечення у наданні соціальної допомоги населенню</p> <p>Організовувати соціальну допомогу та соціальних захист різним категоріям населення</p> <p><i>Навчально-методичні матеріали:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Технології соціального забезпечення : курс лекцій / упоряд. І. В. Трубник. Слов'янськ: Вид-во Б. І. Маторіна, 2021. 138 с. 2. Технології соціальної роботи і соціальної допомоги в умовах трансформаційного періоду: навчально-методичний посібник / за заг. ред. А. О. Полянничко, А. В. Кирилюк. Суми : ФОП Цьома, 2020. 336 с. 3. Шинкарук В. Д., Теслюк В. М., Ковальчук Т. І. Технології соціально-педагогічної діяльності: підручник. Київ : Видавництво Ліра-К, 2019. <p><i>Ресурси:</i> дистанційний курс «Технології соціального забезпечення» (http://ddpu.edu.ua:9090/moodle/course/view.php?id=1110); мультимедійна апаратура, екран, проектор; бібліотечні фонди.</p>
<p>Теми</p>	<p><i>Програма навчальної дисципліни містить такі теми:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Теоретичні засади дисципліни «Технології соціального забезпечення»

	<ol style="list-style-type: none"> 2. Соціальна діагностика в технологіях соціального забезпечення 3. Соціальна експертиза як технологія соціального забезпечення 4. Проектування як технологія соціального забезпечення 5. Соціальне передбачення як технологія соціального забезпечення 6. Соціальна профілактика та адаптація як технології соціального забезпечення 7. Соціальна реабілітація та терапія як технології соціального забезпечення 8. Групова робота як технологія соціального забезпечення 9. Консультування та посередництво як технології соціальної роботи 10. Зв'язок з громадськістю як технології соціальної роботи 11. Соціальне програмування як технології соціальної роботи 12. Соціальний діагноз як технології соціальної роботи 13. Соціологічні технології в соціальній роботі 14. Психологічні технології в соціальній роботі 15. Технології соціальної роботи з клієнтами: бесіда, оціночний аналіз, ведення записів 16. Соціальний захист як технології соціальної роботи 17. Технології соціальної роботи з людьми літнього та старшого віку 18. Технології соціальної роботи з інвалідами 19. Технології соціальної допомоги особам, що перебувають у складних життєвих обставинах 20. Технології соціальної роботи з мігрантами 21. Технології соціальної роботи з вимушеними переселенцями
<p>Методичні поради для викладачів «Як навчати?»</p>	<p><i>Методи навчання:</i> словесний метод (розповідь, пояснення, дискусія, бесіда, співбесіда тощо); практичний метод (практичні заняття); наочний метод (метод демонстрацій); метод проблемного викладення матеріалу; кейс-метод; створення ситуацій зацікавленості; ділова гра.</p>

<p>Методичні поради для здобувачів «Як навчатися?»</p>	<p><i>Види роботи здобувачів</i> (міні-повідомлення, доповіді, презентації та виступи на практичних заняттях та наукових заходах, аналіз документів; розробка реклами, планів, конспектів, схем, моделей, технологій; створення добірок, ведення протоколів інтерв'ю).</p>
<p>Оцінювання</p>	<p><i>Види, методи та форми контролю.</i></p> <p>Види: поточний контроль, підсумковий контроль, семестровий контроль (залік (7 семестр), екзамен (семестр)).</p> <p>Методи: перевірка самостійної роботи, усне опитування.</p> <p>Форми: індивідуальна та фронтальна перевірка.</p> <p>Організаційні процедури та порядок виявлення якості засвоєння навчального матеріалу, рівня відповідності отриманих знань, умінь і навичок здобути кваліфікації в межах освітнього процесу здійснюється відповідно до Положення про контрольні заходи у „ДДПУ”</p> <p>(http://www.slavdpu.dn.ua/images/stories/news/normativ/003.pdf)</p> <p>Результати навчання здобувачів із вивчення навчальної дисципліни визначаються у балах, які виставляються згідно з критеріями оцінювання.</p> <p>Оцінювання результатів навчання здійснюється під час проведення навчальних занять (лекційні, практичні) та самостійної роботи. Для здобувачів заочної форми бали розподіляються пропорційно годинам у навчальному плані, відведеним на навчальні заняття та самостійну роботу.</p> <p>Оцінювання результатів навчання здобувачів у процесі <i>лекційного заняття</i> виставляється за такими критеріями: присутність здобувача на лекції (0,5 балів у 7 семестрі, 0,25 у 8 семестрі)), складання її конспекту та активна участь у процесі лекції (0,5 балів у 7 семестрі, 0,25 у 8 семестрі).</p> <p>Відповідь на <i>практичному занятті</i> оцінюється за наступними</p>

критеріями:

4-5 бали (7 семестр), 2 бали (8 семестр) – здобувач у повному обсязі опрацював програмний матеріал, основну і додаткову літературу, має глибокі й міцні знання, упевнено оперує набутими знаннями у вирішенні завдань, робить аргументовані висновки, може вільно висловлювати власні судження і переконувати інших, здатний презентувати власне розуміння питання.

2-3 бали (7 семестр), 1,5 бали (8 семестр) – здобувач володіє навчальним матеріалом, формулює нескладні висновки, може узагальнювати набуті знання і частково застосовувати їх у вирішенні завдань, аргументація на достатньому рівні.

1 бал (7-8 семестр) – здобувач загалом самостійно відтворює програмний матеріал, може дати стисло характеристику питання, але у викладеному матеріалі є істотні прогалини, є певні неточності як у відтворенні матеріалу, так і у висновках, аргументація низька, використання набутих знань у вирішенні завдань на низькому рівні.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти оцінюється у 48 б. (7 семестр), 47 б. (8 семестр) – денна форма навчання та 77 б. (7 семестр), 89 б. (8 семестр) – заочна форма навчання.

Результати поточного контролю рівня знань здобувачів очної та заочної форм навчання (кількість отриманих балів) обов'язково доводяться викладачем наприкінці кожного заняття до відома всіх здобувачів і виставляються в «Журналі обліку поточної успішності та відвідування занять» та є підставою для одержання допуску до підсумкового контролю.

Допуск до підсумкового контролю з навчальної дисципліни становить 60 балів, визначається як сумарна мінімальна кількість балів, яку має набрати здобувач вищої освіти для отримання позитивної оцінки «задовільно», крок шкали – 1. При цьому межа незадовільного навчання становить 59 балів.

Оцінювання результатів навчання у 7 семестрі у формі семестрового заліку проводиться по закінченні вивчення навчальної дисципліни, на останньому практичному занятті або в період до початку екзаменаційної сесії відповідно до графіка освітнього процесу.

На останньому аудиторному занятті викладач зобов'язаний оголосити здобувачам вищої освіти відкрито (у присутності групи) накопичені ними бали поточного оцінювання з навчальної дисципліни, отримані під час лекційних, практичних занять та за виконану самостійну роботу. Залік, як форма контролю, передбачає зарахування здобувачеві балів, накопичених за результатами поточного оцінювання з навчальної дисципліни (за наявності у здобувача не менше 60 балів за поточну роботу – без додаткового опитування) й не вимагає обов'язкової присутності здобувача вищої освіти.

Здобувач має право (за бажанням) підвищити власний результат оцінювання в балах з навчальної дисципліни, де формою контролю є залік, шляхом виконання завдань самостійної роботи, але не пізніше ніж до початку екзаменаційної сесії.

Підсумкове оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни у формі заліку здійснює викладач, який проводив практичні заняття в академічній групі. Відомість успішності видається викладачеві в деканаті в день останнього аудиторного (практичного та/або лабораторного) заняття в групі і має бути закрита на останній день перед початком екзаменаційної сесії.

Здобувачі вищої освіти, які за поточним оцінюванням у 8 семестрі мають результат навчання з дисципліни 60 балів і вище, можуть, за бажанням, бути:

- звільнені від складання екзамену й отримати в результаті оцінювання 60-80 балів, що відповідають кількості балів поточного оцінювання з навчальної дисципліни;
- звільнені від складання екзамену й отримати в результаті

оцінювання 81-100 балів, що відповідають кількості балів поточного оцінювання з навчальної дисципліни, за відсутності пропусків занять із усіх дисциплін семестру без поважних причин (до 10%), але за обов'язкового надання в деканат виконаних самостійних завдань із відповідної дисципліни;

– допущені до складання екзамену (у деканат обов'язково надається аркуш відповіді здобувача).

Вимоги:

Письмові та домашні завдання треба виконувати повністю та вчасно, якщо у студентів/-ок виникають запитання, можна звернутися до викладача особисто або за електронною поштою, яку викладач/-ка надасть на першому практичному занятті.

Під час лекційного заняття студентам та студенткам рекомендовано вести конспект заняття та зберігати достатній рівень тиші. Ставити питання до лектора /-ки – це абсолютно нормально.

На практичних заняттях бажана активна участь здобувачів вищої освіти під час обговорення в аудиторії, студенти/-ки мають бути готовими детально розбиратися в матеріалі, ставити запитання, висловлювати свою точку зору, дискутувати. Під час дискусії важливі: повага до колег, толерантність до інших та їхнього досвіду, сприйнятливість та неупередженість, здатність не погоджуватися з думкою, але шанувати особистість опонента/-ки, ретельна аргументація своєї думки та сміливість змінювати свою позицію під впливом доказів, я-висловлювання, коли людина уникає непотрібних узагальнювань, описує свої почуття і формулює свої побажання з опорою на власні думки і емоції, обов'язкове знайомство з першоджерелами.

Вітається творчий підхід у різних його проявах. Від студентів/-ок очікується зацікавленість участю у міських, всеукраїнських та міжнародних конференціях, конкурсах та інших заходах з

предметного профілю.

Кафедра соціальної роботи підтримує нульову толерантність до плагіату. Від студентів та студенток очікується бажання постійно підвищувати власну обізнаність в академічному письмі. На перших заняттях проводитимуться інформаційні заходи щодо того, що саме вважати плагіатом та як коректно здійснювати дослідницько-науковий пошук.

Критерії оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти, затверджені в ДДПУ (для оцінювання екзамену):

Результати підсумкових форм контролю оцінюються: за національною п'ятибальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», «неприйнятно») і за 100-бальною шкалою.

Допуск до підсумкового контролю з навчальної дисципліни становить 60 балів, визначається як сумарна мінімальна кількість балів, яку має набрати здобувач вищої освіти для отримання позитивної оцінки «задовільно», крок шкали – 1. При цьому межа незадовільного навчання становить 59 балів.

Розподіл балів, що присвоюється здобувачам, із розподілом за темами

за результатами поточного контролю (денна форма навчання), 7 семестр

Тема	Лекції		Практичні заняття		Самостійна робота	
	Max	Min	Max	Min	Max	Min
Т 1	1	0,5	5	1	6	1
Т 2	1	0,5	5	1	6	1
Т 3	1	0,5	5	1	6	1
Т 4	1	0,5	5	1	6	1

T 5	1	0,5	5	1	6	1
T 6	1	0,5	5	1	6	1
T 7	1	0,5	5	1	6	1
T 8	-	-	10	2	6	1
Разом	7	3,5	45	9	48	8

Розподіл балів, що присвоюється здобувачам, із розподілом за темами

за результатами поточного контролю (заочна форма навчання), 7 семестр

Тема	Лекції		Практичні заняття		Самостійна робота	
	Max	Min	Max	Min	Max	Min
T 1	1	0,5	-	-	8	1
T 2	1	0,5	-	-	8	1
T 3	1	0,5	-	-	8	1
T 4	-	-	5	1	8	1
T 5	-	-	5	1	8	1
T 6	-	-	5	1	9	1
T 7	-	-	5	1	9	1
T 8	-	-	10	2	9	1
Разом	3	1,5	30	6	67	8

Розподіл балів, що присвоюється здобувачам, із розподілом за темами

за результатами поточного контролю (денна форма навчання), 8 семестр

Тема	Лекції		Практичні заняття		Самостійна робота	
	Max	Min	Max	Min	Max	Min
T 1	0,5	0,25	2	1	3,5	1

T 2	0,5	0,25	2	1	3,5	1
T 3	0,5	0,25	2	1	3,5	1
T 4	0,5	0,25	2	1	3,5	1
T 5	0,5	0,25	4	2	3,5	1
T 6	0,5	0,25	4	2	3,5	1
T 7	0,5	0,25	4	2	3,5	1
T 8	0,5	0,25	4	2	3,5	1
T 9	1	0,5	4	2	3,5	1
T 10	1	0,5	4	2	3,5	1
T 11	1	0,5	4	2	4	1
T 12	1	0,5	4	2	4	1
T 13	1	0,5	4	2	4	1
Разом	9	4,5	44	22	47	13

Розподіл балів, що присвоюється здобувачам, із розподілом за темами

за результатами поточного контролю (заочна форма навчання), 8 семестр

Тема	Лекції		Практичні заняття		Самостійна робота	
	Max	Min	Max	Min	Max	Min
T 1	-	-	-	-	6,5	1
T 2	-	-	-	-	6,5	1
T 3	-	-	-	-	6,5	1
T 4	-	-	-	-	6,5	1
T 5	-	-	-	-	6,5	1
T 6	-	-	-	-	6,5	1
T 7	1	0,5	-	-	6,5	1
T 8	1	0,5	-	-	6,5	1
T 9	1	0,5	-	-	6,5	1

	T 10	-	-	2	1	7,5	1
	T 11	-	-	2	1	7,5	1
	T 12	-	-	2	1	7,5	1
	T 13	-	-	2	1	8	1
	Разом	3	1,5	8	4	89	13
Переваги вивчення навчальної дисципліни «Бонус вивчення»	Вивчення дисципліни дає: знання загальних технологій соціальної допомоги і технологій організації соціальної допомоги з різними групами клієнтів; уміння впроваджувати в практику соціальної допомоги повний цикл технологічних операцій: прогнозування, діагностику, планування, організацію, проведення, визначення та оцінка результатів тощо.						

Трубник І. В.

канд. пед. наук, доцент

